

KulturKbh

Afrapportering, 2014 – 2016

Baggrund, mål og målgruppe

I Strategioplægget – de kulturudøvende foreninger: Anbefalinger til Københavns Kommune fra 2009 står der bl.a. følgende under SAMLEDE ANBEFALINGER

- at de kulturudøvende foreninger danner en samlet organisatorisk paraplyorganisation, f.eks. i form af et kulturelt samråd.

I marts 2014 blev KulturKBH stiftet på baggrund af den anbefaling. Målsætningen var tredelt:

- 1) Etableringen af et formelt netværk, der faciliterer, at erfaringer kan flyde frit mellem de kulturudøvende foreninger.
- 2) Et bærende element i netværket, er at uddanne frivillige fra foreningerne i hvordan det forvaltningsmæssige system virker.
- 3) Et andet, men lige så vigtigt, aspekt af projektet er at indsamle og dokumentere de erfaringer.

Bag projektet stod ledende kræfter fra foreningerne Rollespilsfabrikken, Teaterhuset, Foreningen Refshalen og Copenhagen Music. Projektet blev støttet af Udviklingspuljen, og for at have nogle måltal at gå efter satte vi følgende pejlemærker.

- 1) I løbet af projektets to år skal KulturKBH have afholdt møder med halvdelen af de kommunale politikere – 25% i 2014 og 25% i 2015.
- 2) KulturKBH skal afholde minimum ét halvårligt netværksmøde. Fire møder i alt fra 2014 – 2015.
- 3) Vi forventer, at KulturKBH i løbet af 2014 får samlet 25 foreninger, og i 2015 vokser til 40.

Opfyldelse af mål og indsatsområder

Indsamling og dokumentation af erfaringer

KulturKBH har fra starten været et pilotprojekt, med henblik på fremtidig forankring af en paraplyorganisation for de kulturudøvende foreninger i København. Denne rapport har til formål at videregive de vigtigste erfaringer vi har gjort os, så et fremtidigt tiltag kan struktureres bedre. For at gøre det overskueligt er vores primære erfaringer og tanker samlet i afsnittet ”Erfaringer”.

Etableringen af et formelt netværk

KulturKBH har i løbet af sin to-årige levetid samlet 21 foreninger under sin paraply. Det er et stykke fra målet på 40. Vi ved dog hvorfor målet ikke blev nået, så der kan tænkes anderledes i fremtiden. Vores erfaringer er, at mange foreningsaktive er interesserede i at være en del af netværk, men når det handler om en formel godkendelse fra beslutningstagere om formel indtræden i en paraplyorganisation, går det nogle gange trægt. Det kræver godkendelse fra bestyrelser, og det kan kræve mere energi end forventet at indhente de godkendelser. Derimod oplever at vi, at så snart noget er uformelt/uforpligtende, så vælter foreningsfolkene paradoksalt til. Så vi har ikke manglet interesse, men den interesse er ikke altid blevet konverteret til formel indmeldelse. Derfor er vores anbefaling at en videreførelse af projektet skal foregå uden formelt medlemskaber, men i stedet netværksorganiseret som vi kender det fra de sociale medier.

Uddannelse af frivillige fra foreningerne

KulturKBH har hjulpet med opkvalificering af frivillige, men har især haft held til at hjælpe de stærke foreninger. Det skyldes, at der i mindre foreninger er mindre overskud til at sende folk ”på kursus”, hvor de store foreninger oftere har pondus nok til at finde folk, der har lyst. Det er dog lykkedes at give frivillige fra ca. 25% af medlemsforeningerne indblik i forvaltningerne, og det har betydet, at flere foreninger har blandet sig i debatten. Det er dog svært at nå ud til foreningerne, hvis man samtidigt vil bevare bredde. Det er svært at trække frivillige til et aftenkursus om ”Kommunikation”, hvorimod det er forholdsvis nemt at trække 30 frivillige til en aften med titlen ”Missionen bag Zetland”. Derfor er vores anbefaling, at der i en videreførelse af projektet flyttes fokus fra ”fagkurser” til ”sagkurser”, hvor sagen/visionerne er omdrejningspunktet for aktiviteterne.

Møder med kommunalpolitikere

En overraskende erfaring fra projektet har været, at kommunalpolitikere er sværere at få i tale end vi havde forventet. I 2014 lykkedes det os at afholde 8 politikermøder (af 14 planlagte). Der var stor interesse fra politisk side af, men en hel del møder blev udskudt til 2015 grundt travlhed. I 2015 lykkedes det os imidlertid kun at afholde 6 – og vel og mærke ikke alle de seks, der blev udskudt fra 2014. Til gengæld er der blevet holdt en lang række telefonmøder. Politikere har svært ved at finde tiden til besøg med mindre, man er ude i god tid, og foreningerne har en kortere planlægningshorisont. Vores anbefaling til videreførelse af projektet er, at man i stedet på at fokusere på enkeltmøder politikere og foreninger i mellem, sætter nogle større arrangementer i søen, og inviterer en mængde politikere til at besøge dem. Det er en model, som vi bl.a. har haft gode erfaringer med gennem vores frivillige arbejde i DUF.

Netværksmøder

Møderne er et sted, hvor vi kan rapportere om overvældende succes. Målet var at holde fire i løbet af de to år. Vi endte med at holde ni, og der var interesse for flere. Vi havde især held med at have spisning som en integreret del af møderne, så folk kunne socialisere og ”snakke af” inden den formelle del af mødet startede. Det var en sand fornøjelse at se, hvordan møderne ikke bare resulterede i ny viden til deltagerne (da vi hver gang havde et tema og en eller flere eksterne workshopledere), men også i skabelsen af kontakter foreningerne i mellem. Vores hypotese om, at en rollespilsforening, øvelokaleforening og et sækkepipband slås med nogle af de samme problematikker viste sig at holde stik, og det blev meget tydeligt, da vi satte dem i samme rum. Netværksmøderne tiltrak også kulturudøvere, der ikke er tilknyttet foreninger, og det ser vi som en klar styrke ved dem. Vores løbende tilpasning af struktur og plan for Kultur KBH, hvor vi har fokuseret meget mere på netværksmøderne, var en succes, og det anbefaler vi, at der også gøres i fremtiden.

40 foreninger i løbet af to år

Ved projektets afslutning havde 21 foreninger meldt sig under fanerne. Som nævnt i punktet ”Etableringen af formelt netværk” er der flere gode grunde til, hvorfor tallet ikke var højere. En anden grund var, at vi havde hyret en chefkonsulent som havde stærke projekt- og netværkskompetencer, men ikke en stærk administrativ profil. Det viste sig at give nogle problemer, da vi slet og ret havde undervurderet, hvor tungt det var at få foreningerne formelt med i folden. Vi anbefaler derfor, at der i fremtiden ikke kun ansættes en chefkonsulent med de (meget nødvendige!) kompetencer indenfor kommunikation og projektetnetværk, men også en administrativ medarbejder til at sikre den nødvendige ”administrative muskel”, der tydeligvis skal til.

Erfaringer & resultater

Når man kaster sig ud i noget nyt, bliver verden sjældent som man havde forestillet sig. Det var vi klar over allerede fra starten af, og det var godt, for KulturKBH var ingen undtagelse. For at gøre det så nemt som muligt for en fremtidig organisation at lære af vores erfaringer har vi samlet dem i punktform her. Kræves der uddybning, kan vi selvfølgelig levere det, men det er vores vurdering, at det her er den mest effektive måde at formidle vores resultater og anbefalinger på.

Vores resultater og erfaringer er som følger:

- KulturKBH har været med til at rykke fire millioner på de kommunale budgetter, og har været med til at sikre, at nedskæringerne på området ramte foreningerne mindre hårdt.
- Nogle af de stærke kulturudøvende foreninger er blevet hjulpet med opkvalificering. Frivillige fra disse foreninger er blevet uddannet i kommunalpolitik/systemer.
- Flere har blandet sig i den offentlige debat; især i forbindelse med nedskæringerne i 2015.
- Der er flere foreninger, der har mødt hinanden og fået etableret kontakt. De frivillige har snuset til hinanden og fundet ud af, at de har mere til fælles end til forskel.
- Forvaltningen har set muligheder for samarbejder, og der er blevet rakt ud. I forlængelse af det skal det siges, at positivt og konstruktivt lobbyarbejde virker, som det også kendes fra idrætten. Det er win-win når lønnede foreningsekspertter hjælper og forbinder kulturaktører med kommunale aktører.
- Netværksmødet som form er blevet testet og fundet utroligt effektivt. En paraplyorganisation der har midlerne til at levere de fysiske rammer og maden kan nå langt for ganske få penge. Det lokker desuden kulturaktører til, når et møde er fastlagt.
- KulturKBH har arbejdet med at skabe nye rum til kulturudøvende foreninger i eksisterende kulturhuse. Vi har i den forbindelse fået oprettet et advisory board for ditkbh (i forbindelse med HusetKBH), som et forsøg på en anden model for brugerbestyrelse og samarbejde på tværs af kulturhuse og foreningsliv. Der har desuden været afholdt aktiviteter i KW3, både af KulturKBH men også af foreninger som vi har hjulpet ind.
- Fordi der ingen formelle strukturer var i forvejen, har det taget enorme mængder energi at få skabt møder og samarbejder. Foreningen VINK var en stor hjælp i 2015-2016, da de i forvejen har erfaring med at formidle andres kulturtilbud.
- En enkelt forening har efter indsats fra KulturKBH afsat penge internt til udvikling (40.000 kr. årligt).
- Vi har rådgivet foreninger i krise og både fået påvirket virkeligheden og modtaget stor ros.
- De fleste foreninger er som udgangspunkt ikke interesseret i at mødes, med mindre det drejer sig om ekstraordinære problemer eller ekstraordinære udfordringer. Eller sagt på jævnt dansk; med mindre der er trussel om lukning eller en gavebod i sigte, er de ikke meget for at komme ud af deres hemmelige huler.
- Det er lykkedes os at komme ud til nogle af de kulturudøvere, der endnu ikke er organiseret i frivillige foreninger, og de har fået snuset til foreningstanken.
- I etablerede foreninger er der masser af unge ildsjæle. De er dog svære at nå, fordi foreninger virker som kommunikationsisbjerge. Kun toppen (typisk bestyrelser) er synlige, mens mange af de aktive aldrig hører om eksterne tilbud, og det er ikke alle bestyrelser der har den fornødne energi til at videreformidle til deres ildsjæle.
- ”Ubundne” mandetimer er guld værd, hvis man har kvalificeret arbejdskraft og fysiske mødesteder til rådighed. Det, at vi har kunnet bruge chefkonsulenten som problemløser fordi der var ”frie timer”, har været en velsignelse for projektet.
- Ting tager tid. Lang tid. Der skal følges meget op, og der skal bruges meget tid på forklaringer. F.eks. er netværksmøder guld værd, og kræver ikke mange penge at arrangere, men de kræver mandetimer at skaffe deltagere til. Kulturændringer kræver tid! Der er på kulturområdet ikke traditioner for fællesorganisering, men vi mener stadig at det er alfa og omega at fortsætte den målsætning for at have en fælles stemme og et stærkt, fælles bagland

- for de kulturudøvende foreninger i Københavns Kommune.
- Som afslutning er der måske det allervigtigste: de foreninger, der har været med i projektet, har turde drømme større og se sig selv som aktive medskabere af Københavns kulturdagsorden. Og med KulturKBH har vi taget første spadestik til at organisere dem.

Vi har efterladt 119.727,14 kr af de bevilgede penge. Vi håber på, at de vil kunne overgå til opstarten af et fremtidigt initiativ, men hvis det ikke er tilfældet kommer de helt sikkert andre projekter til gode. Vi har valgt at holde igen med udgifter i den sidste del af projektet, eftersom vi nu har opnået det solide erfaringsgrundlag, vi efterstræbte. For at projektet skal videreføres skal det gøres permanent og langtidssikkert. Derfor har vi ikke brugt løst, men håber at kunne videreføre de uforbrugte midler til at nye aktører har et fundament at starte på.

Fremtiden og videreførelse af projektet

Vi, der har fået KulturKBH op at stå, bestemmer selvfølgelig ikke, hvad der skal ske nu. Men vores anbefalinger til en videreførelse er klare.

- 1) De københavnske kulturudøvende foreninger og individuelle kulturskabere har brug for en paraplyorganisation. KulturKBH var et skridt i den rigtige retning, og vi håber inderligt på, at de erfaringer vi har gjort os bliver taget videre, og der bliver skabt noget langvarigt.
- 2) For at en paraplyorganisation skal have succes er det vores vurdering, at der kræves tre solide ben, som projektet kan hvile på; en lønnet bestyrelsesformand, en erfaren chefkonsulent og en administrativ medarbejder.
- 3) At vi havde en honorarlønnet bestyrelsesformand, der kunne afsætte den fornødne tid til projektet, var uvurderligt. Vi anbefaler, at en fremtidig bestyrelsesformand modtager et honorar, der muliggør den nødvendige frigørelse af tid.
- 4) Vores chefkonsulent, Anders Berner, har været guld værd pga. sit massive netværk og sin mangeårige erfaring med både foreninger og kommunale systemer. Set i bagklogskabens klare lys, burde vi have hyret en projektsekretær med en administrativ profil til at støtte Anders, i stedet for at bruge hans kræfter på at løse opgaver, som han ikke var stærk nok i.
- 5) Når vi ser disse tre faktorer, som de udslagsgivende, frem for f.eks. stærk tilslutning blandt foreningerne eller opbakning fra kommunale kræfter, så er der en god grund til det. Vores erfaringer fortæller os, at viljen til at løfte de kulturudøvende foreninger er stærk – både hos foreningerne selv og hos forvaltningen. Men det kræver de tre ben at stå på, for at få skibet til at sejle, og så snart det er søsat skal der nok komme vind i sejlene. Og det er der, hvor det kræver en visionær kaptajn, en dygtig navigatør og en god proviantmester. Så skal de frivillige sømænd nok vise sig på dækket!

Med dette efterskrift takker vi af for to gode år ved kulturfronten i København. Vi håber, at vores erfaringer kan gavne andre i det videre arbejde for at udvikle kulturen i byen, og glæder os til at støtte op om fremtidige initiativer.

Mvh. KulturKBHs bestyrelse

Peter Mark Lundberg

Claus Raasted

Mikkel Christensen

Piet B. Bendtsen